

Miten perustat yhdistyksen ja ilmoitat sen rekisteröitäväksi?

Yhdistyksen perustajia pitää olla vähintään kolme. Perustajajäsenten pitää olla 15 vuotta täyttäneitä. Myös yhteisö, kuten rekisteröity yhdistys, yritys ja säätiö voi olla yhdistyksen perustajana.

Kun teet yhdistyksen perustamisilmoituksen, käytä alla olevaa perustamiskirjan mallia. Perustamiskirjan allekirjoittaa vähintään kolme 15 vuotta täyttänyttä perustajajäsentä. Liitä allekirjoitettu perustamiskirja perustamisilmoituksen liitteeksi.

Yhdistysrekisteri hyväksyy myös sähköisesti allekirjoitetun perustamiskirjan, josta täytyy selvästi näkyä, että se on allekirjoitettu sähköisesti. Perustamiskirjassa täytyy myös näkyä sähköisessä allekirjoituksessa käytetyn järjestelmän nimi.

Perustamiskirjan malli

Perustamiskirja

Me allekirjoittaneet olemme perustaneet _____ -nimisen yhdistyksen, liittyneet siihen jäseniksi ja hyväksyneet sille säännöt.

Paikka, päivämäärä ja vähintään kolmen jäseneksi liittyvän allekirjoitukset nimenselvennyksineen.

Yhdistyksen säännöt

Yhdistyksen säännöt ja yhdistyslaki ohjaavat yhdistyksen toimintaa. Säännöissä on mainittava esimerkiksi yhdistyksen nimi, kotikunta sekä yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot.

Pakolliset määräykset

Yhdistyksen nimi

Yhdistyksen nimen tulee erottua riittävästi rekisteriin merkityistä. Nimi ei saa olla harhaanjohtava eikä hyvän tavan vastainen. Suomenkielisen, rekisteröitävän yhdistyksen nimen lopussa täytyy olla lyhenne ry.

Kotipaikka

Kotipaikka voi olla vain yksi kunta, ja sen täytyy sijaita Suomessa.

Tarkoitus ja toimintamuodot

Yhdistysrekisteriin kuuluvalla yhdistyksellä on aatteellinen tarkoitus eli määränpää tai tavoite, jonka edistämiseksi se toimii. Toimintamuodot puolestaan ovat niitä konkreettisia keinoja, joilla yhdistys toteuttaa tarkoitustaan. Yhdistyksellä voi olla myös tukitoimintoja, jolla se kerää varoja toimintaansa.

Jäsenten maksuvelvollisuus

Maksuvelvollisuus tulee olla säännöissä. Lisäksi säännöissä täytyy mainita muut erityiset jäsenten velvollisuudet.

Hallitus

Hallituksen koko ja toimikausi on mainittava säännöissä. Hallituksen vähimmäiskoko on puheenjohtaja ja kaksi jäsentä. Yhdistys voi säännöissä määrätä suuremmasta hallituksesta. Hallituksen koko voidaan määrätä säännöissä myös vähimmäis- ja enimmäismääränä, esimerkiksi puheenjohtaja ja 2 - 5 varsinaista sekä 1 - 2 varajäsentä.

Toiminnantarkastajat tai tilintarkastajat

Toiminnantarkastajien tai tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi on mainittava säännöissä. Tilintarkastajana voi olla myös tilintarkastusyhteisö.

Yhdistyksellä tulee olla vähintään yksi varsinainen toiminnantarkastaja tai tilintarkastaja. Jos valitaan vain yksi toiminnantarkastaja, on valittava myös varatoiminnantarkastaja. Jos yhdistykselle on valittu vain yksi tilintarkastaja, eikä tämä ole tilintarkastusyhteisö, on valittava ainakin yksi varatilintarkastaja.

Tilikausi

Tilikausi on jokin säännöissä määrätty 12 kuukauden pituinen aika.

Toimintaa aloitettaessa tilikausi voi olla lyhyempi tai pidempi (korkeintaan 18 kuukautta) ajanjakso. Poikkeavaa tilikautta ei tarvitse kuitenkaan merkitä yhdistyksen sääntöihin. Ensimmäinen tilikausi alkaa perustamiskirjan allekirjoittamisesta.

Varsinaisen kokouksen pitoaika

Säännöissä täytyy määrätä varsinaisen kokouksen pitoajasta. Varsinaisessa kokouksessa päätetään yhdistyksen hallituksen ja tilintarkastajien sekä toiminnantarkastajien valinnasta, tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta.

Kokouskutsutapa ja -aika

Kokouskutsutavaksi ja -ajaksi tulee säännöissä mainita sellainen menettely, että jokaisella jäsenellä on mahdollisuus saada kokouksesta tieto. Kokouskutsutapa pitää nimenomaisesti olla mainittuna säännöissä, eikä sitä voi jättää hallituksen tai yhdistyksen kokouksen päätettäväksi.

Varojen käyttö yhdistyksen purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi

Säännöissä on mainittava, miten yhdistyksen varat on käytettävä, jos yhdistys purkautuu tai se lakkautetaan.

Nimenkirjoittajia koskevat määräykset

Nimenkirjoittajilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka voivat toimia yhdistyksen puolesta, esimerkiksi tehdä sopimuksia yhdistyksen nimissä. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja on aina yhdistyksen nimenkirjoittaja.

Nimenkirjoittajista täytyy kirjoittaa määräys sääntöihin silloin, kun halutaan, että joku muukin kuin hallituksen puheenjohtaja voi toimia yhdistyksen puolesta.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja ja muut nimenkirjoittajat

Yhdistyksen nimenkirjoittaja on henkilö, jolla on oikeus edustaa yhdistystä. Nimenkirjoittajan täytyy olla vähintään 18-vuotias eli täysi-ikäinen. Vajaavaltainen tai konkurssissa oleva ei voi toimia yhdistyksen nimenkirjoittajana.

Yhdistyksen puheenjohtajan ja muut nimenkirjoittajat ilmoitetaan yhdistyksen perustamisilmoituksessa.

Yhdistysrekisteriin ilmoitetaan hallituksen puheenjohtaja sekä kahdenlaisia nimenkirjoittajia: sääntömääräisiä nimenkirjoittajia ja määrättyjä nimenkirjoittajia.

Yhdistyslain mukaan yhdistyksen hallitus edustaa yhdistystä.

Hallituksen puheenjohtaja

Puheenjohtajalla on yhdistyslain mukaan yhdistyksen edustamisoikeus yksin. Yhdistyksen säännöissä edustamisoikeutta voidaan rajoittaa siten, että puheenjohtaja kirjoittaa yhdistyksen nimen yhdessä yhden tai useamman muun nimenkirjoittajan kanssa.

Puheenjohtajan täytyy asua Suomessa. Jos hänellä ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, tarvitaan PRH:lta poikkeuslupa.

Sääntömääräiset nimenkirjoittajat

Säännöissä voidaan määrätä, että nimenkirjoittajia ovat puheenjohtajan lisäksi yksi tai useampi hallituksen jäsen asemansa perusteella muu henkilö, esimerkiksi varapuheenjohtaja, taloudenhoitaja tai sihteeri. Sääntömääräisellä nimenkirjoittajalla on oikeus edustaa yhdistystä yksin, ellei säännöissä ole rajoituksia. Oikeutta voidaan säännöissä rajoittaa niin, että kahdella tai useammalla henkilöllä on vain yhdessä oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi.

Alla on malleja nimenkirjoitustavoista

- Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri tai rahastonhoitaja, kukin yksin.
- Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi yhdessä sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa.
- Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi yhdessä sihteerin, rahastonhoitajan tai hallituksen oikeuttaman henkilön kanssa.
- Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin, varapuheenjohtaja, sihteeri tai rahastonhoitaja kaksi yhdessä.
- Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja tai hallituksen oikeuttama henkilö, kaksi yhdessä.

Määrätyt nimenkirjoittajat

Yhdistyksen sääntöihin voidaan ottaa myös määräys, että hallitus voi antaa jollekin henkilölle oikeuden kirjoittaa yhdistyksen nimi yksin tai yhdessä jonkun muun nimenkirjoittajan kanssa. Voit käyttää valmiita sääntömalleja tai laatia omat. Prh:lla on useita sääntömalleja.

Sääntömalleja yhdistyksen säännöiksi

Rekisteröidyn yhdistyksen säännöissä täytyy kertoa, mikä on se tarkoitus, jonka edistämiseksi yhdistys toimii ja millä tavoin yhdistys toteuttaa tarkoitustaan (toimintamuodot).

Kyläyhdistykselle sopiva malli

Seuraava malli sopii kyläyhdistyksen sääntöihin tarkoitukseksi ja toimintamuodoiksi. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää kylän asukkaiden yhteistyötä, vaalia kylän kulttuuriperintöä ja edistää kyläkulttuurin kehittymistä ja asukkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys :

- osallistuu kylää koskevaan suunnitteluun, tekee selvityksiä, aloitteita ja antaa lausuntoja
- järjestää kokouksia, kursseja, keskustelutilaisuuksia ja retkiä
- harjoittaa tiedotus- ja valistustoimintaa
- järjestää kylän yhteisiä tilaisuuksia
- toimii yhteistyössä muiden yhdistysten kanssa.
- Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi, hankittuaan asianomaisen viranomaisen luvan: järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia
- järjestää myyjäisiä
- ottaa vastaan lahjoituksia, testamentteja ja avustuksia
- omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta
- harjoittaa anniskelutoimintaa järjestämiensä tilaisuuksien yhteydessä.

Sääntöjen kirjoitusasu

Sääntöjen käsittely yhdistysrekisterissä on nopeampaa, kun sääntötekstissä ei ole mitään muotoiluja tai korostuksia. Ohje koskee ilmoittamista sekä sähköisessä asiointipalvelussa että paperi-ilmoittamista.

Älä käytä seuraavia muotoiluja

- logot ja muut kuvat
- sisennykset
- sisällysluettelo
- sivunumerot
- taulukot
- tavutus
- ylä- ja alatunnisteet
- lihavointi ja kursiivi
- pakotettu sivunvaihto (kun ilmoitat säännöt sähköisessä palvelussa).

Mitkä ovat sallittuja merkkejä?

Seuraavat ovat tekstissä sallittuja merkkejä:

- suomalaiset kirjaimet (a-ö ja A-Ö)
- numerot 0 - 9
- yhdysmerkki eli tavuviiva (-)
- useimmat muut kirjaimet, joissa tarke, esim. ĀāăĄąĆć
- yleisimmät välimerkit, eli piste, kysymysmerkki, huutomerkki, pilkku, kaksoispiste, välilyönti ja yksinkertainen lainausmerkki (').

Huomio! Säännöissä ei saa olla sellaisia merkkejä, jotka voidaan tulkita tietokoneen ohjausmerkeiksi tai sellaisia, jotka eivät tulostu oikein (esim. turkin kielen İ, ı, romanian kielen Ș, ș, Ț, ț).

Älä käytä ajatusviivaa (–). Käytä sen sijaan yhdysmerkkiä eli tavuviivaa (-).

Merkitse numeroimattomat luettelot yhdysmerkillä.

Kirjoita murtoluvut "auki", eli esimerkiksi 1/2 tai 1/10.

Korvaa merkit < ja > kirjoittamalla esimerkiksi:

$n < x$ kirjoitetaan: n on pienempi kuin x

$n > x$ kirjoitetaan: n on suurempi kuin x.

Miten liität säännöt paperi-ilmoitukseen?

Liitä säännöt ilmoitukseen A4-kokoisina ja yksipuolisina papereina. Jotta säännöt olisivat mahdollisimman luettavat, liitä alkuperäinentuloste, ei kopion kopiota.

Käytä mieluiten tavallista valkoista toimistopaperia, jossa ei ole taustaleimoja tai muita kuvioita.

Voit liittää paperit yhteen paperiliittimellä tai laittaa ne esimerkiksi muovitaskuun. Sen sijaan paperien nitominen yhteen hidastaa sääntöjen käsittelyä.

Yhdistyksen perustamisilmoitus

Kun yhdistys halutaan saada merkityksi yhdistysrekisteriin, yhdistyksen täytyy tehdä perustamisilmoitus PRH:lle.

Tee perustamisilmoitus netissä yhdistysrekisterin sähköisessä asiointipalvelussa. Voit tehdä ilmoituksen netissä joko ohjatusti tai liittämällä ilmoitukseen yhdistyksen tekemät säännöt.

Ohjatussa perustamisilmoituksessa asiointipalvelu luo säännöt tekemiesi valintojen pohjalta. Ohjattu perustamisilmoitus on edullisin ja nopein tapa rekisteröidä yhdistys.

Jos säännöt on ennakkotarkastettu PRH:ssa, tee ilmoitus paperilomakkeella.

Kuka allekirjoittaa ilmoituksen?

Hallituksen puheenjohtaja allekirjoittaa perustamisilmoituksen. Jos yhdistys ilmoittaa yhdistyksen hallituksen yhdistysrekisteriin, voi myös muu täysi-ikäinen hallituksen jäsen allekirjoittaa ilmoituksen.

Huomio! Jos hallituksen jäsen ilmoitetaan vain yhdistyksen nimenkirjoittajaksi, hänellä ei ole ilmoituksen allekirjoitusoikeutta.

Jos joku muu kuin allekirjoittaja tekee ilmoituksen netissä, anna silloin ilmoituksen asiointitunnus allekirjoittajalle, jotta hän voi mennä palveluun allekirjoittamaan ilmoituksen.

Mitä tarvitset ilmoituksen tekemiseen?

Tarvitset ilmoittamista varten seuraavat asiakirjat ja tiedot:

- perustamiskirja
- ilmoitettavien henkilöiden tiedot.

Tarvitset tiedot puheenjohtajan ja muiden nimenkirjoittajien suomalaisista henkilötunnuksista. Jos ilmoitat yhdistyksen hallituksen rekisteröitäväksi, tarvitset tiedot myös hallituksen jäsenten henkilötunnuksista.

Jos nimenkirjoittajalla tai hallituksen jäsenellä ei ole suomalaista henkilötunnusta, tarvitset hänen syntymäaikansa, kansalaisuuteensa ja kotiosoitteensa. Liitä ilmoitukseen kopio hänen passistaan tai muusta henkilöllisyystodistuksesta PDF-, JPG- tai JPEG -tiedostona.

Huomio! Jos et käytä ohjattua perustamisilmoitusta, sinulla pitää olla laadittuna omat säännöt, jotka liität ilmoitukseen. Liittämistä varten löydät sähköisen asiointipalvelun Perustiedot ja säännöt -sivun lopusta linkin "Siirry tästä käyttämään omia sääntöjä".

Mitä ilmoittaminen netissä maksaa?

Ohjatun perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 55 euroa. Jos et käytä ohjattua perustamista, käsittelymaksu on 110 euroa.

Miten teet ilmoituksen netissä?

Tarvitset suomalaisen henkilötunnuksen ja lisäksi joko henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen tai sirullisen henkilökortin (HST-kortti).

Kirjaudu palveluun ja aloita perustamisilmoitus.

Tee ohjatun perustamisilmoituksen säännöt täyttämällä pyydetyt kohdat.

Vaihtoehtoisesti kirjoita säännöt palvelun tekstikenttään tai tuo sääntöteksti tietokoneesi tekstinkäsittelyohjelmasta. Jos tuot säännöt tekstinkäsittelyohjelmasta, poista kaikki asiakirjamuotoilut ennen kuin liität tekstin kenttään.

Liitä allekirjoitettu perustamiskirja PDF-, JPG- tai JPEG -tiedostona.

Jos joku muu kuin ilmoituksen allekirjoittaja tekee ilmoituksen, hän voi lähettää palvelusta sähköpostin allekirjoittajalle, kun ilmoitus on valmis allekirjoitettavaksi.

Allekirjoita, lähetä ja maksa perustamisilmoitus palvelussa.

Maksa ilmoitus palvelussa sen jälkeen, kun ilmoitus on allekirjoitettu. Maksajana voi olla kuka tahansa. Maksu suoritetaan verkkopankkitunnuksin tai luottokortilla.

PRH käsittelee ilmoituksesi vasta sen jälkeen, kun olet maksanut ilmoitusmaksun.

Sähköisen ilmoituksen maksuohjeet

Maksa sähköinen ilmoitus palvelussa sen jälkeen, kun puheenjohtaja on allekirjoittanut ilmoituksen. (Paina linkkiä Siirry ilmoituksen maksamiseen.)

Maksajana voi olla kuka tahansa, ja maksu suoritetaan verkkopankkitunnuksin tai luottokortilla.

Yhdistyksen perustamisilmoituksen tekeminen paperilomakkeella

Perustamisilmoituksen voit tehdä myös netissä sähköisessä palvelussa.

Netti-ilmoittaminen on nopeampaa kuin paperi-ilmoittaminen.

Perustamisilmoituksen mukana toimitat yhdistyksen säännöt PRH:en.

Mitä ilmoittaminen paperilomakkeella maksaa?

Perustamisilmoitus paperilomakkeella maksaa 110 euroa.

Maksa käsittelymaksu etukäteen, ja liitä kuitti mukaan ilmoitukseen.

Miten teet ilmoituksen paperilomakkeella?

Tee ilmoitus Y1a-perustamisilmoituslomakkeella, 12A-liitelomakkeella ja henkilötietolomakkeella. Tallenna lomakkeet koneellesi ennen niiden täyttämistä ja tulostamista.

Kuka allekirjoittaa ilmoituksen?

Hallituksen puheenjohtaja allekirjoittaa perustamisilmoituksen. Jos yhdistys ilmoittaa yhdistyksen hallituksen yhdistysrekisteriin, voi myös muu täysi-ikäinen hallituksen jäsen allekirjoittaa ilmoituksen.

Huomio! Jos hallituksen jäsen ilmoitetaan vain yhdistyksen nimenkirjoittajaksi, hänellä ei ole ilmoituksen allekirjoitusoikeutta.

Mitä liitteitä?

Liitä ilmoitukseen seuraavat liitteet:

- allekirjoitettu perustamiskirja
- säännöt
- kuitti käsittelymaksusta.

Lähetä ilmoitus liitteineen osoitteeseen:

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) – Verohallinto

Yritystietojärjestelmä

PL 2000

00231 Helsinki

Lähetä paperi-ilmoitus viikon kuluessa maksamisesta, jotta ilmoituksen käsittely ei viivästy.

Paperi-ilmoituksen maksuohjeet

Maksa ilmoituksen käsittelymaksu etukäteen ja liitä kuitti tai ote maksutapahtumasta mukaan ilmoitukseen.

Lähetä ilmoitus viikon kuluessa maksamisesta. Jos ilmoitus lähetetään myöhemmin, sen käsittely viivästy.

	Tilinumero	BIC/SWIFT-koodi
Danske Bank A/S, Suomen sivuliike	FI85 8129 9710 0110 73	DABAFIHH
Nordea Bank Oyj	FI56 1804 3000 0157 50	NDEAFIHH

Maksukuitissa täytyy olla seuraavat tiedot:

- maksun maksaja
- saaja (PRH)
- tilinumero, jolle maksu on maksettu (PRH:n pankkitili)
- maksutapahtuman arkistointitunnus
- maksettu summa euroina
- viestikentässä Ilmoituksen tyyppi (joko perustamisilmoitus tai muutosilmoitus) sekä yhdistyksen nimi ja muutosilmoituksessa Y-tunnus. Viitenumeroa ei tarvita.

Yhdistyksen ilmoituksen käsittely ja sääntöjen tarkastaminen PRH:ssa

PRH tekee merkinnät pääsääntöisesti yhdistysrekisteriin ilmoitusten perusteella. Yhdistyksen täytyy huolehtia, että sen tiedot ovat ajantasaiset yhdistysrekisterissä.

PRH rekisteröi ilmoitukset, kun yhdistyslaissa asetetut edellytykset täyttyvät, eikä lakiin perustuvaa estettä rekisteröimiselle ole.

[Voit seurata oman yhdistyksesi ilmoituksen käsittelyä sähköisessä palvelussamme.](#)

Kuinka ilmoitus käsitellään?

Ilmoituksen käsittelyssä tarkistetaan, että

- ilmoitus on allekirjoitettu oikein
- oikea käsittelymaksu on suoritettu PRH:n tilille
- ilmoituksessa mukana olevat säännöt sekä yhdistystä perustettaessa perustamiskirja täyttävät lain niille asettamat edellytykset.

Lisäksi tarkistetaan, että ilmoituksen rekisteröimiselle ei ole muuta lakiin perustuvaa estettä.

Kuinka säännöt tarkastetaan?

PRH tarkastaa, että säännöissä on kaikki yhdistyslain asettamat vaatimukset ja että sääntömääräykset eivät ole ilmeisen lainvastaisia.

Pakollisten määräysten lisäksi sääntöihin voidaan ottaa muitakin, yhdistyksen sisäistä toimintaa koskevia määräyksiä. Näidenkään määräysten sisältö ei saa olla lainvastainen, eivätkä ne saa loukata sivullisen oikeuksia.

Yhdistyslain tarkoituksena on jättää yhdistysten itsensä päätettäväksi mahdollisimman suuressa määrin se, miten yhdistys järjestää sisäisen toimintansa. Siksi kannattaakin harkita huolellisesti, millaiset säännöt olisivat yhdistyksen käytännön toiminnan kannalta hyvät. Sääntöjä suunniteltaessa voit käyttää pohjana esimerkiksi PRH:n sääntömalleja.

PRH ei tutki, ovatko säännöt yhdistyksen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia. Jos rekisteröinnin jälkeen säännöistä tulee esimerkiksi tulkintaristiriitoja, ratkaistaan nämä viime kädessä käräjäoikeudessa.